

**JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA
NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE**

**Dubrovnik, Branitelja Dubrovnika 41, Tel./fax: 020/411-534, 020/411-533,
OIB 77404345702, ž-r: 2340009-1110212695**

**Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i
korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Dubrovačko-
neretvanske županije za 2013.**

prosinac 2012.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
1.1. Osnovna djelatnost Javne ustanove.....	3
1.2. Unutarnji ustroj Javne ustanove.....	6
2. PROGRAM ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI NA PODRUČJU DUBROVAČKO- NERETVANSKE ŽUPANIJE ZA 2013.	7
2.1. ZAŠTITA.....	7
2.1.1 Revizija zaštićenih područja.....	7
2.2. ODRŽAVANJE, OČUVANJE.....	8
2.2.1. Izrada, donošenje i provedba akata Ustanove i dokumenata zaštite prirode i okoliša.....	8
a) Opći akti Ustanove.....	8
b) Postupci izrade, donošenja i provedbe dokumenata zaštite prirode i okoliša te prostorno planskih dokumenata.....	8
2.2.2. Baze podataka.....	8
1. IZRADA BAZE PODATAKA GEOINFORMACIJSKOG SUSTAVA (GIS).....	8
1.1. Izrada baze podataka geoinformacijskog sustava (GIS)	8
2. VELIKA I MALA PETKA.....	8
2.1. Velika i Mala Petka.....	8
3. ODRŽAVANJE I UNAPREĐENJE ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI.....	9
3.1. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platane u Trstenome.....	9
3.2. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnog stabla platane na Brsaljama.....	9
3.3. Špilja Šipun – uređenje, upravljanje i monitoring.....	9
4. ISTRAŽIVANJE UGROŽENIH I ZAŠTIĆENIH PODRUČJA I VRSTA.....	9
4.1. Istraživanje rijeke Ljute.....	10
4.2. Ušće Neretve - istraživanje.....	10
4.3. Istraživanje riječne kornjače.....	10
4.4. Gornji Majkovi – Lokve: Značajke staništa riječne kornjače (<i>Mauremys rivulata</i>).....	10
5. PROVOĐENJE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA.....	10
5.1. Provođenje mjera zaštite od požara sukladno zakonskim propisima.....	10
6. STRUČNI NADZOR.....	11
6.1. Stručni nadzor.....	11
7. PROJEKT ManMON.....	11
7.1. Planiranje upravljanja Natura 2000 područjem – NATURA ManMON - Sniježnica i Konavosko polje.....	11
2.3. PROMICANJE.....	11
2.3.1. Edukativni programi povodom obilježavanja značajnijih datuma u zaštiti prirode.....	12
2.3.2. „Vodič kroz zaštićene prirodne vrijednosti Dubrovačko-neretvanske županije”.....	12
2.3.3. Vodič kroz špilje – „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije” – crtanka.....	12

2.3.4. Priroda za budućnost (Nature for the future) – promotivni materijali.....	12
2.4. KORIŠTENJE.....	12
2.5. DJELATNICI.....	12
2.6. IZVORI FINANCIRANJA.....	13

1. UVOD

1.1. Osnovna djelatnost Javne ustanove

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije upravlja zaštićenim prirodnim vrijednostima navedenog područja.

Djelatnost Javne ustanove je zaštita, održavanje i promicanje zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode za područje kojim upravlja.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije Javna ustanova upravlja s ukupno 38 zaštićenih vrijednosti i to u kategorijama: posebni rezervat (8), spomenik prirode (5), značajni krajobraz (8), park-šuma (7), spomenik parkovne arhitekture (9) te 1 prirodnom vrijednošću (mineral).

Popis zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije:

Kategorije	Naziv	Površina (ha)	Godina zaštite
Posebni rezervat u moru	Malostonski zaljev	4821,4	1983.
Posebni rezervat-ihitiološko-ornitološki	Jugoistočni dio delte rijeke Neretve	250	1970.
Posebni rezervat-ornitološki	Močvarno područje "Pod gredom" kod Metkovića	587	1974.
Posebni rezervat-ornitološki	Močvarno područje "Orepak" kod Metkovića	100	1974.
Posebni rezervat-ornitološki	Močvarno područje "Prud" kod Metkovića	250	1965.
Posebni rezervat-ornitološki	Otoci Mrkan, Bobara i Supetar	37,98	1975.
Posebni rezervat-šumski	Šuma Kočje na otoku Korčuli	4,62	1962.
Posebni rezervat-šumski	Čempresada „Pod Gospu“ kod Orebića	46	1964.
Spomenik prirode	Hrast crnika (<i>Quercus ilex L.</i>) na predjelu Klokolina Žrnovo	/	1952.
Spomenik prirode-geomorfološki	Špilja Šipun u Cavtatu	/	1963.
Spomenik prirode-geomorfološki	Vela spilja kod Vele Luke	/	1966.
Spomenik prirode-geomorfološki	Gromačka špilja	/	1986.
Spomenik prirode-geomorfološki	Močiljska špilja kod sela Pobrežja	/	1963.

Značajni krajobraz	Predjel Saplunara na otoku Mljetu	58,5	1965.
Značajni krajobraz	Uvala Prapratno na Pelješcu	108,3	1975.
Značajni krajobraz	Rijeka Dubrovačka	350,3	1964.
Značajni krajobraz	Otok Badija	97,2	1969.
Značajni krajobraz	Konavoski dvori	526,8	1975.
Značajni krajobraz	Predolac-Šibenica kod Metkovića	67	1968.
Značajni krajobraz	Uvala "Vučina" s obalnim pojasom na Pelješcu	146	1975.
Značajni krajobraz	Modro oko i jezero uz naselje Desne (Grad Ploče)	370	1974.
Park-šuma	Šuma alepskog bora (<i>Pinus halepensis mill.</i>) na poluotoku Osmoliš kraj Brsečina	10,8	1951.
Park-šuma	Šuma alepskog bora (<i>Pinus halepensis mill.</i>) u Gornjem čelu na otoku Koločep	15	1951.
Park-šuma	Šuma makija u Donjem čelu na otoku Koločep	5,03	1951.
Park-šuma	Šumski predjel na obalnom pojasu Trsteno-Brsečine	40	1965.
Park-šuma	Velika i Mala Petka	42,7	1987.
Park-šuma	Otočić Ošjak kod Vele luke na Korčuli	18,5	1954.
Park-šuma	Gradski park Hober u Korčuli	25	1969.
Spomenik parkovne arhitekture	Park Foretić u Korčuli	0,57	1949.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana (<i>Platanus orientalis L.</i>) na Brsaljama u Dubrovniku	0,1	2007.
Spomenik parkovne arhitekture	Pojedinačno stablo čempresa (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) u selu Čara na Korčuli	/	1948.
Spomenik parkovne arhitekture	Skupina stabala čempresa (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) iznad Orebića	0,3	1960.
Spomenik parkovne arhitekture	Drvored od 10 čempresa (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) iznad Orebića	0,1	1960.
Spomenik parkovne arhitekture	Drvored čempresa (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) na Korčuli	1,6	1948.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana (<i>Platanus orientalis L.</i>) u Trstenom 17	/	1951.
Spomenik parkovne arhitekture	Platana (<i>Platanus orientalis L.</i>) u Trstenom 18	/	1951.
Spomenik parkovne arhitekture	Čempres (<i>Cupressus sempervirens var. pyramidalis Nym.</i>) u Metkoviću	/	1965.
Mineral	Kamene kugle u Općini Pojezerje	/	2011.

Osim zaštićenim prirodnim vrijednostima, Javna ustanova upravlja i područjima Nacionalne ekološke mreže koja na području Dubrovačko-neretvanske županije obuhvaća 166 područja važnih za divlje svojte i staništa, četiri međunarodno važna područja za ptice te dva koridora (koridor za morske kornjače i koridor za ptice). Sukladno Uredbi o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) njezin sastavni dio čine i svi speleološki objekti.

1.2. Unutarnji ustroj Javne ustanove

*Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti za 2013.
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije*

U Ustanovi je zaposleno ukupno 4 djelatnika (ravnateljica, glavni nadzornik, savjetnik za pravna pitanja i stručni suradnik za promociju). Pored četvero zaposlenih djelatnika Ustanove koji se financiraju iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije, troje dodatnih djelatnika na određeno vrijeme financirano je iz proračuna Dubrovačko-neretvanske županije kao i sredstvima iz projekta UNDP/COAST.

U sklopu Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2012. i 2013. za radno mjesto nadzornik s osposobljavanjem u 2013. nastavlja jedna osoba u Dubrovniku, budući je ista započela osposobljavanje u travnju 2012. u periodu od 12 mjeseci.

Tijekom 2013. očekuje se zapošljavanje još jedne osobe na poslovima nadzornika u sklopu Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2013. i 2014. budući je proces zapošljavanja još uvijek u tijeku.

2. PROGRAM ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI NA PODRUČJU DUBROVAČKO-

NERETVANSKE ŽUPANIJE ZA 2013.

Program je izrađen sukladno strateškim dokumentima, zakonskim aktima i pravilnicima Ustanove, kao i započetim radnjama i projektima Ustanove. Cilj je bio predložiti realan, organizacijski i financijski ostvariv program rada tijekom 2013.

Uz definirane programske aktivnosti Ustanove, nužno je uvažiti i potrebu kontinuirane prilagodbe novim zahtjevima u zaštiti prirode, te suradnje s upravnim, stručnim i znanstvenim institucijama, nevladinim udrugama i zainteresiranim pojedincima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini što omogućuje i uvjetuje dodatne programske aktivnosti.

Ciljevi Programa su očuvanje i zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti prirodnih vrijednosti, poticanje interesa javnosti, povećanje razine svijesti i znanja o prirodnim vrijednostima područja.

Primarni ciljevi su: osiguranje zaštite od požara sukladno zakonskim propisima, realiziranje međunarodnih projekata i izrada pravilnika i planova upravljanja zaštićenim područjima, te unaprjeđenje dostupnosti prirodnih vrijednosti za posjetitelje.

U svrhu osiguranja sustava zaštite prirodnih vrijednosti radi njihova trajnog očuvanja, sukladno Prirodoslovnoj podlozi Državnog zavoda za zaštitu prirode, cilj je prvenstveno osigurati kvalitetno upravljanje postojećim zaštićenim prirodnim vrijednostima i područjima Ekološke mreže na prostoru DNŽ.

Program rada sastoji se od sljedećih cjelina:

- 2.1. ZAŠTITA**
- 2.2. ODRŽAVANJE I OČUVANJE**
- 2.3. PROMICANJE**
- 2.4. KORIŠTENJE**
- 2.5. DJELATNICI**
- 2.6. IZVORI FINANCIRANJA**

2.1. ZAŠTITA

2.1.1. Revizija zaštićenih područja

Cilj je provođenje revizije zaštićenih područja, kako bi stanje na terenu uistinu odgovaralo propisanim kategorijama zaštite kao i utvrđivanju stvarnih i preciznih granica obuhvata sukladno važećim rješenjima o zaštiti.

2.2. ODRŽAVANJE I OČUVANJE

2.2.1. Baze podataka

Prikupljanje i obrada podataka u vezi sa zaštitom prirode, prekograničnim utjecajima na zaštićene prirodne vrijednosti i Nacionalnu ekološku mrežu na prostoru DNŽ u svrhu izrade stručnih podloga, odgovarajućih dokumenata, osmišljavanja i provođenja edukativnih programa i pripreme projekata, izdavačke, knjižnične i informatičke djelatnosti osiguravanja javnosti podataka o zaštiti prirode, obuhvaća unaprjeđivanje i vođenje dosada uspostavljenih baza podataka:

- Tematske baze podataka stručnog i znanstvenog rada koje obuhvaćaju stručne i znanstvene radove, publikacije, te podatke o istraživačkim projektima, projektima nevladinih udruga, prostorno-planskoj dokumentaciji (primjeri tematskih baza podataka: pojedinačne zaštićene prirodne vrijednosti, područja Ekološke mreže, krške pojave)
- Baza podataka stručnog i znanstvenog rada Ustanove
- Baza podataka terenskog rada i terenskih obilazaka

- Baza fotodokumentiranih terenskih obilazaka kao i ostalih popratnih događanja
- Baza podataka projektnih ideja iz područja zaštite prirode i okoliša u svrhu prijave projekata za korištenje prepristupnih fondova EU i ostalih fondova
- Crveni popis ugroženih divljih svojti i staništa na području DNŽ sukladno Zakonu o zaštiti prirode i smjericama Državnog zavoda za zaštitu prirode
- Stručna knjižnica

2.2.3. Izrada, donošenje i provedba akata Ustanove i dokumenata zaštite prirode i okoliša

a) Opći akti Ustanove

U svrhu upravljanja i obavljanja stručnog rada sukladno Zakonu, Ustanova će i dalje pravovremeno definirati, izmjenjivati i dopunjavati te donositi odgovarajuće akte Ustanove.

b) Postupci izrade, donošenja i provedbe dokumenata zaštite prirode i okoliša, te prostorno-planskih dokumenata

Sukladno zakonskim propisima i pravilima struke, Ustanova sudjeluje u postupcima izrade i donošenja prostorno-planskih dokumenata i dokumenata zaštite prirode i okoliša na području Dubrovačko-neretvanske županije. Ustanova objedinjuje rezultate, priprema podatke za izvješća o stanju prirode, predlaže i provodi mjere zaštite za ugrožene vrste i staništa, prikuplja podatke za izradu planova upravljanja, te izrađuje i provodi iste.

U svrhu pripreme i izrade stručnih podloga i dokumenata, kao i formiranja stručnih mišljenja o dokumentima prostornog uređenja, zaštite okoliša i prirode, potrebno je nastaviti ažurirati postojeće digitalne podatke i granice zaštićenih područja.

Sukladno zakonskim propisima, Javna ustanova je uključena s Državnim zavodom za zaštitu prirode u izrade uvjeta i mjera zaštite prirode za "Program radova održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda u 2013. godini" kojeg provode Hrvatske vode.

1. IZRADA BAZE PODATAKA GEOINFORMACIJSKOG SUSTAVA

1.1. Izrada baze podataka geoinformacijskog sustava (GIS)

Cilj je izrada baze podataka na temelju prikupljenih i dostupnih podataka u vezi sa zaštitom prirode i prekograničnim utjecajima na zaštićene prirodne vrijednosti i Nacionalnu ekološku mrežu na prostoru DNŽ u svrhu izrade stručnih podloga, odgovarajućih dokumenata, osmišljavanja i provođenja edukativnih programa i pripreme projekata. GIS kao alat služi za uspostavljanje lakše razmjene podataka između upravnih odjela i ostalih institucija.

2. VELIKA I MALA PETKA

2.1. Velika i Mala Petka

S ciljem valorizacije ovog prostora i planiranja krajobraznog uređenja, kao i odgovarajućih rekreativnih i turističkih sadržaja, uvažavajući kriterije zaštite od požara, Dubrovačko-neretvanska županija je osigurala financijska sredstva u Proračunu 2012. u okviru kojih je Javna ustanova pokrenula izradu dokumenta valorizacije i krajobraznog uređenja područja ove park-šume. Tako je izrađena Studija valorizacije postojećeg stanja i idejni projekt krajobraznog uređenja park šume Velika i Mala Petka, te Idejni projekt hidrantske mreže park šume Velika i Mala Petka.

Idejnim projektom hidrantske mreže park-šume Velika i Mala Petka obuhvaćena je izrada tehničkog rješenja izvedbe hidrantske mreže protupožarne zaštite područja. Sukladno navedenom, tijekom 2013. nastavit će se postupak ishoda lokacijske dozvole, izrade potrebne projektne dokumentacije i izgradnje hidrantske mreže.

Obzirom na veličinu projektiranog sustava hidrantske mreže park-šume Velika i Mala Petka izgradnja bi se provodila u tri faze. Spomenuto se temelji na zakonskim propisima iz područja zaštite od požara kao i dokumentima Ustanove „Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija.“

3. ODRŽAVANJE I UNAPREĐENJE ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

U svrhu aktivne zaštite područja kojima upravlja Ustanova, tijekom 2013. nastavit će se aktivnosti na održavanju i unapređenju stanja zaštićenih prirodnih vrijednosti kao i u slučajevima iznenadnih intervencija.

Značajnije planirane aktivnosti su sljedeće:

3.1. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnih stabala platana u Trstenome

Sukladno Pravilniku o unutarnjem redu (KLASA:612-07/07-01/23, URBROJ: 2117/1-17-08-33), u svrhu zaštite i sigurnosti ljudi koji bi se neovlašteno zatekli ispod platana propisuje se kontinuirano obavljanje kontrolnog mjerenja statike stabala (rezistografija) i to najmanje jednom godišnje, sukladno rezultatima mjerenja, prikraćivanje krošnje kao i selektivna rezidba. Također je potrebno kontinuirano održavati postojeću zaštitnu ogradu kao i tablu upozorenja.

3.2. Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačnog stabla platane na Brsaljama

Poduzimat će se mjere sukladno Pravilniku o unutarnjem redu (KLASA:612-07/09-01/47, URBROJ: 2117/1-17-10-04).

3.3. Špilja Šipun – uređenje, upravljanje i monitoring

Špilja Šipun u Cavtatu je zaštićena kao geomorfološki spomenik prirode još od 1963. godine, ne samo zbog špiljskih ukrasa već i zbog bogatstva faune. Prema novijim istraživanjima u špilji je pronađeno 18 vrsta podzemne faune što je čini drugom po bogatstvu u Hrvatskoj.

Na temelju izrađenog izvedbenog projekta uređenja špilje, kao i projekta elektroinstalacijskih radova (Javna ustanova 2007.), isti je prijavljen i odobren u okviru natječaja IPA Program prekogranične suradnje (Cross-border programme CRO-MNE) pod nazivom „Nature for the future“. Ukupan iznos projekta je 546.000,00 kn. Nositelj projekta je DUNEA, a Javna ustanova je partner. Provedba projekta koji je započeo 2011. god. završava se početkom 2013.god.

Tijekom 2013. prethodi zakonski postupak nakon kojeg se očekuje otvaranje špilje za javnost kao i poduzimanje potrebnih predradnji za njenu prezentaciju posjetiteljima. Nakon uređenja i otvorenja špilje Šipun, u svrhu upravljanja sukladno Rješenju nadležnog Ministarstva, potrebno je izraditi odgovarajući promotivni materijal kao i dokumente, posebno one koji se odnose na sigurnost posjetitelja. U tu svrhu već su osmišljeni promotivni projekti „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije“ i projekt izrade publikacije-vodiča „Zaštićene prirodne vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije.“

Nakon otvorenja špilje Šipun za javnost nužno je utvrditi trenutno stanje i provoditi monitoring određeni vremenski period kako bi se minimalizirao utjecaj planiranih aktivnosti na špiljski sustav. Budući da je špilja malih dimenzija, špiljski kanal uzak, a ekološki uvjeti osjetljivi, potencijalne negativne utjecaje turističkog posjećivanja špilje potrebno je prepoznati i izbjeći.

Odluke o ostalim aktivnostima na zaštićenim područjima kojima upravlja Ustanova, tijekom 2013. donosit će se sukladno potrebama o održavanju kao i unapređenju svih zaštićenih područja.

4. ISTRAŽIVANJE UGROŽENIH I ZAŠTIĆENIH PODRUČJA I VRSTA

U svrhu aktivnog praćenja stanja na zaštićenim područjima i područjima Nacionalne ekološke mreže, Ustanova će, sukladno financijskim mogućnostima provoditi monitoring (uzrokovanje, prebrojavanje...).

Značajnije planirane aktivnosti su sljedeće:

4.1. Istraživanje rijeke Ljute

Sukladno sporazumu sa Sveučilištem u Dubrovniku od 27. prosinca 2011. uspostavljena je suradnja sa svrhom istraživanja i upravljanja značajnim krajobrazom "Konavoski dvori", s osobitim naglaskom na vodotok rijeke Ljute. Suradnja će se nastaviti i tijekom 2013.god.

4.2. Ušće Neretve – istraživanje

Sukladno sporazumu sa Sveučilištem u Dubrovniku od 27. prosinca 2011. uspostavljena je suradnja sa svrhom poboljšanja istraživanja i upravljanja zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije. U sklopu spomenutog sporazuma, tijekom 2013. provodit će se istraživanje zaštićenog posebnog rezervata - Jugoistočnog dijela delte rijeke Neretve kao i morskog dijela obuhvata Nacionalne ekološke mreže.

4.3. Istraživanje riječne kornjače

Dubrovačko-neretvanska županija jedino je područje na kojem živi riječna kornjača *Mauremys rivulata* (Stonsko polje, Majkovi i Rijeka Ljuta).

Plan rada bazira se na sustavnom istraživanju i određivanju smjernica zaštite.

Ovaj projekt je prijavljen za sufinansiranje Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2012. te su odobrena financijska sredstva. Projekt će se provoditi i tijekom 2013.

4.4. „GORNJI MAJKOVI – LOKVE: ZNAČAJKE STANIŠTA RIJEČNE KORNJAČE *Mauremys rivulata*“

Sukladno Sporazumu o istraživanju na području Nacionalne ekološke mreže: Gornji Majkovi - Lokve između Javne ustanove i Sveučilišta u Dubrovniku, projekt „GORNJI MAJKOVI – LOKVE: ZNAČAJKE STANIŠTA RIJEČNE KORNJAČE *Mauremys rivulata*“ ima za cilj istraživanje spomenutog područja i određivanje smjernica očuvanja lokvi i njihove bioraznolikosti.

Provodit će se uzorkovanje lokvi nakon čega će slijediti biološka i kemijska analiza vode te obrada podataka.

5. PROVOĐENJE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

5.1. Provođenje mjera zaštite od požara sukladno zakonskim propisima

Sukladno Zakonu o zaštiti od požara (NN 92/10) i Programu aktivnosti i posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. u svrhu zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti, Ustanova je tijekom 2011. izradila planove i dokumente u vezi osiguranja protupožarnih mjera (Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija) od tvrtke Protection d.o.o. za 7 zaštićenih područja razvrstanih u II B kategoriju ugroženosti od požara. Procjena i Plan izrađeni su za sljedeća područja: park-šume: Velika i Mala Petka, Makija na Donjem Čelu, Šuma alepskog bora na Gornjem Čelu, Predolac – Šibenica, Ošjak, Hober te za posebni rezervat šumske vegetacije Čempresata pod Gospu.

Na temelju izrađene dokumentacije potrebno je pristupiti odgovarajućim mjerama zaštite (prikupljanje Planova zaštite od požara gradova, općina i JVP te Plana čišćenja protupožarnih puteva i prosjeka JVP, pripreme dokumentacije i izgradnja hidrantskih mreža).

Cilj je provođenje mjera zaštite od požara sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2013.

Javna ustanova će i dalje tijekom 2013.god. nastaviti s redovnim aktivnostima u svrhu zaštite od požara slijedom zakonskih propisa. Dužna je obaviti sljedeće aktivnosti sukladno Procjeni ugroženosti od požara i Planu zaštite od požara za 7 zaštićenih područja:

1. osiguranje vatrogasnog dežurstva
2. ustrojavanje motrilačko-dojavne službe
3. izvođenje hidrantske mreže, odnosno dovođenje u uporabno stanje hidrantske mreže
4. osiguranje videonadzora
5. suradnja s vanjskim suradnikom za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara

Javna ustanova će obavljati i ostale aktivnosti sukladno zakonskim propisima iz područja zaštite od požara.

6. STRUČNI NADZOR

6.1. Stručni nadzor

Sukladno Zakonu, stručni nadzor obavljat će Nadzorna služba u svim zaštićenim područjima kao i na područjima Nacionalne ekološke mreže. Poseban naglasak bit će usmjeren na protupožarnu zaštitu te uređenje špilje Šipun.

Sukladno zakonskim propisima, u svrhu neposrednog nadzora u zaštićenim područjima, dozvoljava se polaganje stručnog ispita za nadzornika i za ostale djelatnike ustanove, te će se isto nastojati omogućiti.

7.PROJEKT ManMON

7.1. Planiranje upravljanja Natura 2000 područjem – NATURA ManMON - Sniježnica i Konavosko polje

U okviru projekta „NATURA 2000 upravljanje i monitoring“ – NATURA ManMON na prostoru DNŽ odabrano je predloženo područje Natura 2000 Sniježnica i Konavosko polje. Projekt je započeo u listopadu 2011.god. Nositelj je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, a cilj je izrada smjernica za upravljanje predmetnim područjima Natura 2000. Predviđeno trajanje projekta je 18 mjeseci.

Plan upravljanja Sniježnicom i Konavoskim poljem nastaviti će se tijekom 2013. kroz obradu dobivenih podataka tijekom radionica u svrhu izrade što kvalitetnijeg dokumenta koji će poslužiti kao „prirodni vodič“ kroz spomenuto područje. Završetak projekta predviđen je u travnju 2013.

2.3. PROMICANJE

Ustanova će nastaviti provoditi i razvijati programe i projekte koji će obuhvatiti različite teme zaštite prirode s posebnim osvrtom na aktivni pristup očuvanja prirode i okoliša uključivanjem šire zajednice.

Ustanova će nastaviti s praćenjem objave novinskih članaka koji promoviraju Javnu ustanovu te se najviše bave pitanjima zaštite prirode.

Sudjelovanjem na nacionalnim i međunarodnim skupovima, koji su od iznimnog značenja za zaštitu prirode, Ustanova će također doprinositi promociji zaštite prirode u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

2.3.1. Edukativni programi povodom obilježavanja značajnih datuma u zaštiti prirode

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN70/05, 139/08, 57/11) Javna ustanova je dužna obilježiti Međunarodni dan biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode u RH, 22. svibnja 2013.god.

2.3.2. „Vodič kroz zaštićene prirodne vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije“

Namjera Publikacije – vodiča je opisati osnovne prirodne značajke Dubrovačko-neretvanske županije, zaštićene prirodne vrijednosti koje obuhvaćaju zaštićena područja, zaštićene vrste i ekološku mrežu te osnovne značajke zakonodavnog sustava zaštite prirode u Republici Hrvatskoj.

Ovim vodičem opisat će se zaštićena područja Dubrovačko-neretvanske županije uvažavajući institucije koje upravljaju područjima (Javna ustanova, Nacionalni park Mljet, Park prirode Lastovsko otočje, Posebni rezervat šumske vegetacije Lokrum i Arboretum Trsteno).

Tijekom 2013. namjera je navedenu publikaciju distribuirati svim relevantnim institucijama kao i turističkim zajednicama u svrhu dodatne promocije prirodnih područja Dubrovačko-neretvanske županije.

2.3.3. Vodič kroz špilje – “Špilje Dubrovačko-neretvanske županije” – crtanka

Namjena publikacije „Špilje Dubrovačko-neretvanske županije“ je prezentiranje bogatstva krških pojava i speleoloških objekata Dubrovačko-neretvanske županije.

Kriterij odabira speleoloških objekata koji se prezentirao ovom publikacijom su zakonom zaštićena područja, te područja ekološke mreže koja se namjeravaju otvoriti za posjetitelje. To su: Močiljska i Gromačka špilja u Dubrovniku, Špilja Šipun u Cavtatu, Vela Spila na Korčuli, Spila Nakovana na Pelješcu, Jama u Predolcu, Đurovića špilja u Konavlima i Vilina špilja u Dubrovniku.

Tijekom 2013. u planu je također distribucija publikacije osnovnim školama kao i ostalim znanstvenim institucijama.

2.3.4. Priroda za budućnost (Nature for the future) - Promotivni materijali

U svrhu promicanja kao i prezentacije projekta „Nature for the future“ koji ima za cilj turističku valorizaciju zaštićenih područja, u planu je izrada odgovarajućih promotivnih materijala kao i izrada službene web stranice istog. Materijali bi obuhvatili špilju Šipun, Baćinska jezera, park prirode Lastovsko otočje s hrvatske strane u vidu izrade letaka kao i prekogranične karte s područjima obuhvaćenim ovim projektom.

2.4. KORIŠTENJE

Korištenje se odnosi na potraživanje koncesijskih odobrenja za zaštićena područja na kojima se obavlja gospodarsko korištenje prirodnih dobara ili druge djelatnosti.

Potrebno je nastaviti obavljati sve radnje u svrhu nastavljanja korištenja Vela Spile na Korčuli u skladu sa zakonskim propisima. Također je nakon uređenja špilja Šipun potrebno obavljati sve radnje u svrhu uspostavljanja statusa korištenja u skladu sa zakonskim propisima.

2.5. DJELATNICI

U svrhu ostvarenja stručnog rada i razvoja djelatnosti Ustanove, poticat će se edukacija djelatnika sudjelovanjem u radu stručnih skupova i radionica, posebno programa Ministarstva zaštite okoliša i prirode i Državnog zavoda za zaštitu prirode.

Osobito je važno jačanje institucionalnih kapaciteta edukacijom u svrhu pripreme i provedbe projekata i programa za korištenje pretpripravnih fondova EU.

Poticat će se izdavačka djelatnost, tj. objavljivanje stručnih i znanstvenih priopćenja kao temelja stručnih podloga i dokumenata Ustanove.

Potrebno je kontinuirano ažurirati akte Ustanove definirane Zakonom, Kolektivnim ugovorom i Statutom u svrhu ostvarenja odgovarajućih uvjeta rada djelatnika.

U svrhu omogućavanja kontinuiranog i učinkovitog rada nadzorne službe, potrebno je kontinuirano nabavljati opremu za terenski rad i odjeću propisanu sukladno zakonu za nadzornu službu, te osigurati odgovarajuću edukaciju djelatnika nadzorne službe. Također je potrebno sukladno zakonu osigurati djelatnike prilikom terenskog rada.

2.6. IZVORI FINANCIRANJA

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije najvećim dijelom financira se iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije.

Sukladno Proračunu Dubrovačko-neretvanske županije za 2013. odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 250.000,00 kuna za sljedeće **Programe i projekte Javne ustanove:**

Velika i Mala Petka.....	140.000,00 kn
Održavanje i unapređenje zaštićenih prirodnih vrijednosti.....	48.000,00 kn
Istraživanje ugroženih i zaštićenih područja i vrsta.....	47.000,00 kn
Izrada baze podataka geoinformacijskog sustava (GIS).....	15.000,00 kn
UKUPNO.....	250.000,00 kn

Sukladno Proračunu Dubrovačko-neretvanske županije za 2013. odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 770.000,00 kuna za **provođenje zakonskih mjera zaštite od požara:**

Provođenje mjera zaštite od požara.....770.000,00 kn

Na temelju projekata i programa prijavljenih za sufinanciranje tijekom 2009., 2010. i 2011., planirani su sljedeći izvori financiranja:

- Projekt uređenja špilje Šipun–IPA program prekogranične suradnje - nositelj DUNEA.....cca 540.000,00 kn
- Projekt „NATURA 2000 upravljanje i monitoring“ – NATURA MANMON – nositelj Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.....cca 1.500.000,00 kn
- Špilje Dubrovačko-neretvanske županije, edukativna publikacija – HEP 15.000,00 kn
- Špilje Dubrovačko-neretvanske županije, edukativna publikacija – FZOEU5.000,00 kn
- Vodič kroz zaštićene prirodne vrijednosti na području Dubrovačko-neretvanske županije
- Ministarstvo turizma.....50.000,00 kn
- Istraživanje riječne kornjače (FZOEU).....14.000,00 kn

Ukupno:.....cca 2.124.000,00 kn

Tijekom ožujka 2012. prijavljeni su projekti za sufinanciranje iz EU fondova čiji se rezultati očekuju tijekom 2013:

Heritage – Driver of development – projekt prijavljen u suradnji sa Zavodom za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije i Općinom Tivat s ciljem međusobne suradnje institucija zaduženih za zaštitu nacionalnog i kulturnog naslijeđa kroz zajedničke programe, edukaciju i podizanje svijesti. Isti obuhvaća prostor zaštićenog značajnog krajobraza Rijeka Dubrovačka te je prijavljen u sklopu CBC prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora ukupne vrijednosti 554.983,26 eura s obe strane, odnosno 261.038,21 eura s hrvatske strane.

Javna ustanova je partner u projektu.

Cave story – projekt prijavljen u suradnji s DUNEA-om i Nacionalnim povijesnim muzejom Crna Gora s ciljem kreiranja prekograničnog turističkog proizvoda koji se temelji na povijesnim i prirodnim karakteristikama. Projekt predviđa uređenje pješačkih staza, potrebnu nabavku speleološke opreme za vodiče i posjetitelje kao i promotivne materijale za špilju Šipun.

Ukupna vrijednost projekta s obe strane iznosi 393.501,91 eura, odnosno 186.446,48 eura s hrvatske strane te je prijavljen u sklopu CBC prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora.

Javna ustanova je nositelj projekta.

4M projekt – projekt prijavljen u suradnji s Udrugom Sunce iz Splita i Nevladinom udrugom Zeleni dom iz Crne Gore s ciljem monitoringa, odnosno poboljšanja upravljanja i smanjivanja štetnih utjecaja na morska staništa i vrsta od europskog značenja u akvatoriju pograničnog područja. Predmetno područje obuhvaća morski dio od Cavtata do Prevlake a ukupna vrijednost projekta iznosi 330.968,90 eura, odnosno 187.965,40 eura s hrvatske strane te je prijavljen u sklopu CBC prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora.

Javna ustanova je partner u projektu.

Kao strateški i zakonodavni okvir pri izradi ovog programa korištene su zakonske odredbe sljedećih akata:

Strategije:

- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 81/99, NN 143/08)
- Razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije (Sl.Gl. 4/11)

Zakoni:

- Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, 57/11)
- Zakon o šumama (NN 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12)
- Zakon o lovstvu (NN 140/05)
- Zakon o vodama (NN 153/09)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07)
- Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12)
- Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji (NN 152/08, 49/11)
- Zakon o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09)
- Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11)
- Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11)
- Zakon o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08, 75/09)

Pravilnici:

- Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za održavanje stanišnih tipova (NN 7/06, 119/09)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (NN 118/09)
- Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 99/09)
- Pravilnik o arheološkim istraživanjima (NN 102/10)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 08/06)

Uredbe:

- Uredba o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Strateška procjena utjecaja zahvata na okoliš (SUO) (NN 64/08)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08)

KLASA: 612-07/12-01/143

Predsjednik UV-a:

URBROJ: 2117/1-17-12-01

Nikša Trojanović

Dubrovnik, 27. prosinca 2012.